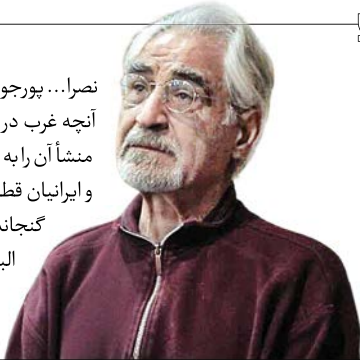

در باور ما گنجانده‌اند که فلسفه نداشتیم!

نصرا... پورجوادی، استاد دانشگاه تهران گفت: آنچه غرب در مورد فلسفه گفته است و این‌که منشأ آن را به اعراب نسبت داده، درست نیست و ایرانیان قطعاً فلسفه داشته‌اند ولی در باور ما گنجانده‌اند که ما فلسفه نداشته‌ایم البته اسلام و تمدن اسلامی خیلی مهم است و نقش زیادی در

گفت‌وگو

رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در گفت‌وگو با «جام‌جم»:

تولیدات سینمایی مشترک، شتاب می‌گیرد

فرهنگی متلادر همین شعر ما غنی تر هستیم.

ایران هراسی پروژه‌ای است که مدت‌هاست کلید خورده‌است. اساسا حتی مربوط به دوران پس از انقلاب اسلامی هم نیست. کشورهای همسایه ما یا به دلیل این‌که زمانی بخشی از ایران یا ایران فرهنگی بودند، هراس نانوشتنه‌ای دارند از این مساله که ما به عنوان فرهنگ غالب فرهنگ های آنها را تحت الشعاع قرار دهیم. برای همین خیلی با احتیاط با ما رفتار می‌کنند. این موضوع نیز مسلم است که ما دست برتر را در گفت‌وگوهای فرهنگی داریم و جای هیچ تردیدی نیست اما این‌که چقدر به ما زمینه می‌دهند جای بحث است. اخیرا در برنامه تحول سازمان، یکی از اصول تحول را به‌کارگیری ظرفیت‌کنشگران غیرحاکمیتی معرفی کرده‌ایم یعنی جاهایی که احساس کنیم فضا برای حضور جریان‌ها، سازمان‌ها و موسسات حاکمیتی وجود ندارد؛ به دنبال ایجاد ظرفیت و امکان حضور بخش غیرحاکمیتی و غیر دولتی می‌رویم تا خودشان وارد عمل شوند. اکنون درحال تلاشیم تا این کنشگران داخلی و متناظران آنها در خارج کشور را به یکدیگر متصل کنیم. این مساله نیازی را که شما به آن اشاره کردید، رفع خواهد کرد و بدون این‌که حضور داشته باشیم، می‌توانیم چرانیاتی را که ظرفیت خوبی دارند را به جشنواره‌ها متصل کنیم تا به آنجا بروند و ظرفیت فرهنگی کشور را نیز به نمایش بگذارند.

باید این واقعیت را قبول کرد که متاسفانه در این سال‌ها با تلاشی که لایه‌عبری-عربی-غربی برای ایران هراسی ایجاد کرده‌اند؛ کار فرهنگی به خصوص در منطقه دچار مشکل شده‌ است. وقتی در همین حوزه خلیج فارس وارد کشورهای مختلف می‌شویم، می‌بینیم دل‌های مردم ما با همراه است و خودشان را وابسته به فرهنگ جامعه و

فعال کردن کنشگران غیرحاکمیتی و ظرفیت‌های مردمی در داخل کشور سبب می‌شود فضای مناسبی برای فعالیت فرهنگی صورت بگیرد

هایی که وجود دارد، مدتی نمایندگی فرهنگی مان تعطیل است. آن زمان که نمایندگی فرهنگی ما در این کشور فعال بود، کارهای بسیار خوبی انجام می‌شد. تاجیک‌ها به بهانه این‌که شماتر ترویج شیعه‌گری و فعالیت‌های مذهبی انجام می‌دهید، رایزنی فرهنگی ما را تعطیل کردند. البته اکنون گفت‌وگوهایی صورت گرفته تا این مساله حل شود و نشان دهیم ما در دیپلماسی فرهنگی به دنبال ترویج مذهبی نیستیم و صریح و علنی می‌گوییم در هیچ جای دنیا به دنبال ترویج شیعه‌گری نبوده و نیستیم. ما با تاجیک‌ها آن قدر حرف مشترک زیادی داریم که اصلا نیازی نداریم به استفاده از ادبیات تندی که تاجیک‌ها مدعی آن هستند.

همچنین بعضی کشورهای شرایط بسیار بسته‌ای دارند و محدودیت‌هایی وجود دارد. اکنون کشور آذربایجان به دلیل برخی دلخوری و سوءتفاهم‌ها در جریان جنگ قره‌باغ که اتفاقا حل‌شدنی نیز هست؛ احساس می‌کنند حضور ایران در کشورشان باید محدودتر و حساب شده‌تر باشد. این موارد کمتر دیده می‌شود و برای همین می‌گوییم مساله حضور ما در غرب آسیا یا در کشورهای همسایه مشکلاتی دارد و باید چند بعدی نگاه کرد. مثلا همچنین رایزنی فرهنگی ما در امارات

مدت‌هاست که تعطیل است.

یکی از نکاتی که قصد مطرح کردن آن را داشتیم، دقیقاً در خصوص کشورهای حوزه خلیج فارس و شکل روابط فرهنگی ما با آنهاست. با توجه به این‌که تعداد قابل توجهی از هموطنان ما در جنوب و جنوب غرب کشور عرب هستند و اشتراکات فرهنگی بسیاری نیز با همسایگان عرب ما دارند؛ ارتباطات فرهنگی ما با کشورهای عرب همسایه می‌تواند فرصت بسیار مفتنی باشد. برای مثال می‌توانیم جشنواره‌های شعر کشورهای عربی را معرفی کنیم تا نشان دهیم در برخی اشتراکات

وزیر فرهنگ آذربایجان از چه چیزی تعجب کرد؟

اساسا گسترش زبان فارسی یکی از ماموریت‌های رایزنان فرهنگی است که چندسالی می‌شود موضوع آموزش زبان فارسی به بنیاد سعدی سپرده شده‌ است اما سایر حوزه‌های ادبی و مسائل وابسته به زبان فارسی، مانند تشویق شاعران یا تربیت نسل جدید فارسی‌سرا یا در برنامه‌های ماست. رایزن‌های فرهنگی در کنار تولیدات ادبی، به خصوص ترویج ادبیات معاصر و تربیت نسل جدید فارسی‌سرا را در برنامه داریم. اما آن مواردی که در منطقه می‌بینید؛ همان‌گونه که خودتان نیز اشاره کردید، برخی جریان‌ات رسانهای وجود دارد و شما هر کاری انجام دهید بالاخره جریانی وجود دارد که شما را به چالش بکشاند اما من گمان می‌کنم که ترویج زبان فارسی از ظرفیت‌های نزدیکی کشورهای منطقه با یکدیگر باشد و این را نباید فراموش کرد گرچه آنها به تغییر خط فارسی به خط سیریلیک و سایر خطوط دیگر؛ تلاش کردند حتی به میراث گذشته خودشان پشت پا بزنند. میراث گرانتقدری که به فارسی نگارش شده و اکنون بسیاری از مردم منطقه نمی‌توانند از آن استفاده کنند. جالب اینجا بود هنگامی که وزیر فرهنگ آذربایجان به ایران آمد؛ به او گفتیم چرا کتیبه‌هایی که محتوایشان اشعار فارسی و به دور مقبره نظامی گنجوی نصب بود، برداشته شده‌ است؟ گفت من هم در جریان نبودم. برداشته‌اند؟ و عنوان کرد که ما این جریان‌ات را برنامه‌ریزی نمی‌کنیم و جریان‌ات فرادست ما این موارد را برنامه‌ریزی می‌کنند. وگرنه ما نیز متقدیم چیزی که میراث است نباید آسیبی ببیند و باید آن را حفظ کنیم. به هر حال این نکات مشکلاتی است که ما و آنها درگیرش هستیم.

سنت فلسفی اسلامی- ایرانی داشته است ولی به هر حال نباید منکر قبل از آن شد.

وی در بیست‌وچهارمین نشست «وضعیت تفکر در ایران معاصر» با بیان این‌که غربی‌ها با نوشتن تاریخ فلسفه مبدأ آن را هم تغییر داده‌اند، گفت: یکی از کسانی که در عرصه فلسفه در ایران باستان و در دین زرتشتی کار کرده است آذر فرنگ بوده است. مناظره‌ای از وی به جای مانده که به زبان پهلوی و در دفاع از دین زرتشت است و وی در خانه

یحیی برمکی و در مباحث فلسفی حضور داشته است. کار یحیی برمکی ادامه سنت فلسفی در دوره برخی پادشاهان ساسانی به‌خصوص انوشیروان و اردشیر بابکان بود و فلسفیدن به‌صورت مناظره انجام می‌شده است که در واقع الگوبری از روش افلاطونی است. در قرن سوم آثاری فلسفی داریم که به زبان عربی نیست بلکه به زبان پهلوی است و به فارسی دری در قرن چهارم کتاب داریم که نمونه آن اثری از سجستانی است. / ایننا

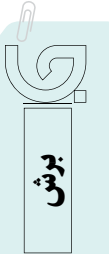
زینب مرزوقی گروه فرهنگ و هنر

رایزنان فرهنگی ایران در سراسر جهان این روزها در تهران گرد هم آمده‌اند تا درخصوص مأموریت‌های جدید خود بحث و تبادل نظر کنند. نگاه و تصور عمده از فعالیت رایزنی‌های فرهنگی ایران در خارج از کشور این است که رایزنی‌های ایران در طول سال کار چندانی انجام نمی‌دهند یا این‌که فعالیت‌های آنها به صورت شفاف اطلاع‌رسانی نمی‌شود. رئیس‌سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در گفت‌وگوی پیش‌رو از فعالیت‌های این سازمان در دوره تحولی پیش‌رو سخن می‌گوید.

وقتی فعالیت رایزن‌های فرهنگی ایران در کشورهای دیگر را رصد می‌کنیم؛ دو احتمال می‌دهیم. این‌که با رایزن‌های فرهنگی ما در کشورهای مقصدشان به‌خصوص کشورهایی که در فرهنگ با آنها اشتراکات بسیاری داریم، کم فعالیت هستند یا این‌که فعالیت قابل‌قبولی دارند ولی به شکل صحیحی رسانه‌ای نمی‌شود. داستان چیست؟ چه عواملی اجازه نمی‌دهد تا ما دیپلماسی فرهنگی رایزنش ببریم؟

مساله تک‌بعدی نیست و ابعاد مختلفی دارد. یکی این‌که سخن گفتن درباره فرهنگ مشترک در حوزه آسیای میانه با بعضی از کشورهای همسایه‌مان، پاشنه آشیل آنهاست چرا که این کشورها به دنبال یک هویت‌یابی برای خودشانند و فکر می‌کنند اگر ما از مشاهیر مشترک صحبت به میان بیاوریم، قصد داریم مشاهیر را به نام خودمان کنیم و بگوییم آنها صاحب این مشاهیر نیستند. برای همین فعالیت فرهنگی به‌خصوص در کشورهای آسیای میانه یک کار مینیاتوری و حساب شده را می‌طلبد تا هم این‌که آنها نسبت به موضوع و سوزه‌های فرهنگی‌مان حساس نشوند و هم این‌که روایت ایرانی از میراث مشترک‌مان بیان کنیم. یعنی ما تشویق کنیم تا روایت‌های ایرانی از مشاهیر مشترک‌مان با برخی از همسایه‌ها گسترش پیدا کنند اما حتما در این سال‌ها در کشورهای همسایه کار انجام شده است. چرا که اولویت دولت سیزدهم نیز هست؛ در این روزها درخصوص روابط فرهنگی با کشورهای همسایه دقت بیشتری می‌شود اما به هر حال جبهه مقابل ما نیز فعالیت‌های خودش را دارد. مثلا درخصوص نظامی گنجوی، کشور آذربایجان چند برابر بیشتر از کل بودجه سازمان فرهنگ و ارتباطات و فقط برای یک‌سال فعالیت درنظر گرفت تا نظامی گنجوی را به عنوان یک شاعر آذری معرفی کند. این درحالی است که این شاعر حتی یک شعر آذری هم نسوده است، حتی حاضر شده‌اند اشعار نظامی قونوی استفاده کنند تا بعضی از اشعار ترکی این شاعر را به نظامی گنجوی منتسب کنند. کشورهای مختلف با هزینه‌های فراوان و کارهای پرتعداد از این دست فعالیت و روایت‌ها دارند. ما با توجه به این‌که کم هزینه می‌کنیم، فکری‌کم آورده خوبی نیز داریم. اما طبیعتا اگر بنا باشد یک کار پر حجم انجام شود، لوازم خودش را دارد. مثلا در بعضی کشورهای آسیای میانه مانند تاجیکستان به دلیل کاستی

۳۰۰

فرهنگ Culture

چهارشنبه ۵ مرداد ۱۴۰۱ شماره ۶۲۷۰

کجا برویم؟

خانه هنرمندان

هفته پیش‌رو سه نمایشگاه در خانه

هنرمندان ایران آغاز به کار می‌کند؛ نمایشگاه نقاشی «ماهی سیاه کوچولو»، «احیای هنر برده‌کشی و نقاشی قهوه‌خانه» و چیدمان آثار «نیم» از ۷ تا ۱۴ مرداد در گالری پاییز، زمستان و استاد ممیز خانه هنرمندان ایران برپا می‌شود و از ساعت ۱۵ تا ۲۰ پذیرای علاقه‌مندان است. نمایشگاه نقاشی کودکان کار

وحاشیه‌نشین با عنوان «ماهی سیاه کوچولو» به‌همت نیروان رضایی در گالری زمستان خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. این نمایشگاه شامل ۷۰ اثر ۴۰ کودک پنج تا ۱۲ ساله است

که براساس داستان‌های «ماهی سیاه کوچولو» صمد بهرنگی کشیده شده است کودکان کار و حاشیه‌نشین طی ۱۲ جلسه در کارگاه پرورش خلاقیت که تحت نظر گروه «هوای تازه امروز» و با همکاری موسسه کوشا برگزار می‌شد، آموزش دیدند و آثار

نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» حاصل همین کارگاه است. همزمان با نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» کتابی با همین

عنوان رونمایی خواهد شد که نقاشی‌های این کودکان در آن چاپ شده است. همچنین به همت صفورا استکی، گالری

استاد ممیز میزبان نمایشگاه دیگری با عنوان «احیای هنر برده‌کشی و نقاشی قهوه‌خانه» می‌شود. در این نمایشگاه

آثاری از مهدی طالع‌نیا که شامل انواع مختلف پرده‌های درویشی است، به نمایش درمی‌آید. نمایشگاه چیدمان آثار سمیرا محمدقلی با عنوان «نیم» در گالری پاییز برپا می‌شود.

این رویداد ادامه‌ای بر نمایشگاه «تمدن زخم» است که او پیش از این در آذرماه سال گذشته برگزار کرده بود. «نیم» روزمرگی‌های زنانه را به نمایش می‌گذارد و سنت‌های اشتباه و باورهای رایج درباره زنان در همه جای جهان را به چالش می‌کشد. «ماهی سیاه کوچولو» و «نیم» ساعت ۱۷ همان روز در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود.

موسسه اکو

پنجشنبه این هفته ساعت ۳ در موسسه

اکو، آیین برگزداشت استاد وحید اسداللهی با عنوان «نیم قرن با ناغارا» برگزار می‌شود و در این

مراسم آلبوم «توت‌آغاچی» رونمایی می‌شود. در این مراسم از سوزی دختر موسیقی‌وزارت فرهنگ

و ارشاد اسلامی به وی نشان درجه یک هنری، دکتر اهدا می‌شود. اجرای سه قطعه موسیقی گروه

استاد اسداللهی از دیگر بخش‌های این مراسم است. در این نشست علاوه بر شخصیت‌های فرهنگی و اساتید پیشکسوت

عرصه موسیقی، دیپلمات‌ها و تعداد زیادی از هنرمندان و علاقه‌مندان استاد اسداللهی نیز حضور خواهند داشت.

تماشاخانه سیند

از برتولت برشت نمایشنامه‌های

زیادی در ایران اجرا شده اما برای اولین بار نسیم ادبی، نمایش «توران دخت» از این

نمایشنامه‌نویس آلمانی را در سالن شماره یک پردیس سیند

به صحنه برده است. طراحی،

دراماتوزی و کارگردانی این نمایش را نسیم

ادبی و ندا شاهرخی انجام داده‌اند و موسسه بین‌المللی فانوس هنر پارس تهیه‌کنندگی آن را برعهده داشته است.

این نمایش ساعت ۲۱ به صحنه می‌رود.

آثار «نیم» از ۷ تا ۱۴ مرداد در گالری

پاییز، زمستان و استاد ممیز خانه

هنرمندان ایران برپا می‌شود و از ساعت ۱۵

تا ۲۰ پذیرای علاقه‌مندان است. نمایشگاه نقاشی کودکان کار

وحاشیه‌نشین با عنوان «ماهی سیاه کوچولو» به‌همت نیروان

رضایی در گالری زمستان خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. این

نمایشگاه شامل ۷۰ اثر ۴۰ کودک پنج تا ۱۲ ساله است

که براساس داستان‌های «ماهی سیاه کوچولو» صمد بهرنگی

کشیده شده است کودکان کار و حاشیه‌نشین طی ۱۲ جلسه

در کارگاه پرورش خلاقیت که تحت نظر گروه «هوای تازه امروز»

و با همکاری موسسه کوشا برگزار می‌شد، آموزش دیدند و آثار

نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» حاصل همین کارگاه است. همزمان

با نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» کتابی با همین

عنوان رونمایی خواهد شد که نقاشی‌های این کودکان در آن

چاپ شده است. همچنین به همت صفورا استکی، گالری

استاد ممیز میزبان نمایشگاه دیگری با عنوان «احیای هنر

برده‌کشی و نقاشی قهوه‌خانه» می‌شود. در این نمایشگاه

آثاری از مهدی طالع‌نیا که شامل انواع مختلف پرده‌های

درویشی است، به نمایش درمی‌آید. نمایشگاه چیدمان آثار

سمیرا محمدقلی با عنوان «نیم» در گالری پاییز برپا می‌شود.

این رویداد ادامه‌ای بر نمایشگاه «تمدن زخم» است که

او پیش از این در آذرماه سال گذشته برگزار کرده بود. «نیم»

روزمرگی‌های زنانه را به نمایش می‌گذارد و سنت‌های اشتباه

و باورهای رایج درباره زنان در همه جای جهان را به چالش

می‌کشد. «ماهی سیاه کوچولو» و «نیم» ساعت ۱۷ همان روز

در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود.

آثار «نیم» از ۷ تا ۱۴ مرداد در گالری

پاییز، زمستان و استاد ممیز خانه

هنرمندان ایران برپا می‌شود و از ساعت ۱۵

تا ۲۰ پذیرای علاقه‌مندان است. نمایشگاه نقاشی کودکان کار

وحاشیه‌نشین با عنوان «ماهی سیاه کوچولو» به‌همت نیروان

رضایی در گالری زمستان خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. این

نمایشگاه شامل ۷۰ اثر ۴۰ کودک پنج تا ۱۲ ساله است

که براساس داستان‌های «ماهی سیاه کوچولو» صمد بهرنگی

کشیده شده است کودکان کار و حاشیه‌نشین طی ۱۲ جلسه

در کارگاه پرورش خلاقیت که تحت نظر گروه «هوای تازه امروز»

و با همکاری موسسه کوشا برگزار می‌شد، آموزش دیدند و آثار

نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» حاصل همین کارگاه است. همزمان

با نمایشگاه «ماهی سیاه کوچولو» کتابی با همین

عنوان رونمایی خواهد شد که نقاشی‌های این کودکان در آن

چاپ شده است. همچنین به همت صفورا استکی، گالری

استاد ممیز میزبان نمایشگاه دیگری با عنوان «احیای هنر

برده‌کشی و نقاشی قهوه‌خانه» می‌شود. در این نمایشگاه

آثاری از مهدی طالع‌نیا که شامل انواع مختلف پرده‌های

درویشی است، به نمایش درمی‌آید. نمایشگاه چیدمان آثار

سمیرا محمدقلی با عنوان «نیم» در گالری پاییز برپا می‌شود.

این رویداد ادامه‌ای بر نمایشگاه «تمدن زخم» است که

او پیش از این در آذرماه سال گذشته برگزار کرده بود. «نیم»

روزمرگی‌های زنانه را به نمایش می‌گذارد و سنت‌های اشتباه

و باورهای رایج درباره زنان در همه جای جهان را به چالش

می‌کشد. «ماهی سیاه کوچولو» و «نیم» ساعت ۱۷ همان روز

در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود.

خاطره

نمایشی درباره منافقین

نمایش «بابا آدم» به کارگردانی لیلی عاج سال گذشته روی صحنه تئاتر رفت. در این نمایش به موضوع گروه منافقین و تلاش این‌گروه برای مغزشویی از افرادی پرداخته شده بود که جذب این‌سازمان توریستی شده‌اند. در این نمایش تحسین‌شده، جواد پورزند، الهام شعبانی، حمید محمدی، سید جواد حسینی، شهروز آقایی‌پور، مهتاب محسنی، سیامک زین‌الدینی، رضا جوشی و رامین قربانی بازی می‌کردند.

۱۱ فراخوان هنری و رسانه‌ای هیأت

رحیم آفیروش، دبیر جامعه‌ایمانی مشعر با اشاره به این‌که امسال دهه دوم فعالیت‌های این مجموعه و همچنین فعالیت‌های هنر هیأت آغاز شده است، گفت: در نخستین سال فعالیت سوگواره عکس و پوستر هیأت را آغاز کردیم که

قدیمی‌ترین فراخوان ما بود که امسال وارد یازدهمین دوره فعالیت آنها شده‌ایم که متناسب با عمر فعالیت جامعه‌ایمانی مشعر است. امسال هشت فراخوان را رونمایی می‌کنیم که در روزهای آتی سه فراخوان دیگر نیز اعلام خواهد شد تا در سال ۱۴۰۱ مجموعه ۱۱ فراخوان در حوزه هنر و رسانه هیأت داشته باشیم. این فراخوان‌ها شامل یازدهمین سوگواره عاشورایی، عکس هیأت یازدهمین سوگواره عاشورایی پوستر هیأت، سومین سه‌سالانه نشانه‌هایت، سومین فراخوان گرافیک متحرک هیأت، سومین فراخوان تولیدات ویدئویی هیأت و سومین فراخوان تولیدات صوتی هیأت است و از سال گذشته رشته تصویرسازی و حروف‌نگاری هیأت را هم از بخش پوستر جدا کردیم که برای امسال دومین فراخوان تصویرسازی هیأت و دومین فراخوان حروف‌نگاری هیأت را هم خواهیم داشت. / فارس

هدایت آقا

فراخوان

جشنواره

۴۰۰ گروه نمایشی در جشنواره «تئاتر شهرزاد»

دومین جشنواره «تئاتر شهرزاد» در حال برگزاری است و بیش از ۴۰۰ گروه نمایشی جوان و حرفه‌ای در بخش‌های مختلف صحنه‌ای و پرفورمنس شرکت کرده‌اند.

مرحله انتخاب آثار با توجه به استقبال بالا و تعداد زیاد آثار کماکان ادامه دارد و هفته دوم مرداد ماه نتایج اعلام می‌شود. فرهاد مهندس‌پور، نادر برهانی‌مرند، علی شمس، اشکان خیل‌نژاد، سیمنا تیرانداز و محسن حسینی هیأت انتخاب این جشنواره هستند. تعداد تقاضای حضور در دو بخش صحنه‌ای و پرفورمنس ۴۳۲ اثر است و حضور گسترده گروه‌های شهرستانی امیدوارکننده است. استقبال گروه‌های نمایشی از جشنواره تئاتر شهرزاد نشان می‌دهد که این جشنواره توانسته است در دومین دوره خود را به‌عنوان یکی از جشنواره‌های مهم تئاتر معرفی کند. دومین جشنواره تئاتر شهرزاد با طراحی و دبیری مسعود دلخواه و با هدف فعال کردن استعدادها و انرژی‌های نهفته در هنرمندان دوران کرونا و کمک به گسترش فرهنگ تئاتر، برگزار می‌شود. / جم‌جم

دومین جشنواره تئاتر شهرزاد